

Személyes vázlat Karcsiról két évvel halála után

Mit mondhatok?

Kollégák és barátok voltunk.

Talán máshogy értékelem már, mert változom. Sokat adott, ami most még többnek látszik.

Élő ember ma is, mert rengeteg energiát adott. Most is ad, ki tudja, hogy csinálja.

Senkit nem ismertem, akinek ennyire erős lett volna a személyessége, a jelenléte, a „présence”-a, aki ennyire önazonos lett volna.

Éppen ezzel a tiszta jelenléttel kísért mindennap, mert ezt a legnehezebb megívni nekem, nekünk – ezért is hatott valószínűleg. Mert erős hatása volt szerepeiben és emberként egyaránt, tudta, de nem akarta ezt, nem akart uralkodni.

Tudatossága és spontaneitása, rendszerre törekvése. „Erős az intuíción”, mondta, (plusz tudta és gyakorolta).

A Gyerekvédelmi törvény életre hívása – és eleve meglévő motiváltsága – addig is azt csinálta, ami a törvény lényege: csak annyi történt, hogy összeállt egy képlet – mintha mindig erre készült volna. 18 éves korától a gyerekvédelemben dolgozott, huszoneves korában vezető lett. A képlet mégsem egyszerű, látjuk, hogy aki korán lesz vezető, gyakran torzul, válik zsarnokká vagy szolgává.

Kollégái (mi) a törvényalkotás idején: a „hardver” – ő mindig a szoftver is. Nem a keretek a lényeg, hanem az ember.

Kiebrudalása a Minisztériumból – amikor éppen kitüntetni kellett volna – és méltósága az ehhez való viszonyban, nem pöffeszkedéssel és nem riadalommal.

ÉS: MIÉRT? Az aktuális vezetéshez képest más volt a stílusa, attitűdje. Sok kicsi ok is volt, de a valódi, az én értelmezésemben: *Nem vagy a miénk, önmagadé vagy, ez hiba! Hitelesebb és legitimebb vagy, mint mi, ezért nem bízunk benned.*

Ahogy megszervezte utána az életét.

Akik mellette maradtak és a bizalma másokban is, a belső bizonytalanság mellett.

A gyerekvédelmi konferencia, rögtön az elküldése után – a szakma részéről érkező szeretet és szolidaritás. Öröme ekkor.

Konformitása mellett örök lázadó-kérdő-küzdő volt – hogyan is lehet ez, hogyan tudott békét találni magával? Gyökerei és ezek mellett – ellenére?

Zsidóságával való azonosulás hiánya, de annak tudomásul vétele. Akarta, nem akarta, mégis bölcs rabbi volt – úgy tanított, hogy a másik tanulhasson- ő is ebben lelte élvezetét. (szórakozott is ilyenkor.) Mindig *fent-együtt*, demokratikus viszonyban, sose *fent-lent* hierarchiában.

Akarta, nem akarta, mégis bölcs rabbi volt – úgy tanított, hogy a másik tanulhasson –, ő is ebben lelte élvezetét (szórakozott is ilyenkor).

Előadásai – ahogy folyamatosan készült, a sok cetli, sose a rutinra bízta magát.

Amit mondott, mindig aktuális is volt – de ennél sokkal több.

A gondolatok sok rétege, mindenki vehetett valamit belőle, megértette – plusz a kötelező poénok.

Küzdött – és valahogy mégis harmóniában volt önmagával.

Kompromisszumok (amit könnyen vállalt és amit nehezen. Ugyanaz a küzdelem a szakmába való visszatérésekor is a szakmai legitimációért).

Az utcán, a mindennapokban – a problémák napi begyűjtése – mindig nyitottan. Amiért napi munkánk nyűgében haragudtunk is rá – mi fontos neki és ne-

künk? (Aluljáróban felkarolt egyedi ügyei, aztán szervezzük meg a kolduló anya sorsát – mi a fontos neked, Karcsi?!) **És tényleg – mi a fontos valójában?**

Belső bizonytalansága – „neurózisa”: üldözési mániám van, vagy üldöznek? (És persze igaza volt...)

Az élet élvezése. Személyisége karbantartása.

Ételek, a tenisz, a teniszpálya.

Az újságok, aktualitások – hivatalos ügyekben is informálva legyünk

Dr. Not at All. – a szakma, amit űzött volna – mindenkinek segíteni, aki bajban van.

Szolidaritása a munkájukat elvesztett kollégákkal, bajba került ismerőseivel, hihetetlen szervezőkészsége, *ami mindig sikerrel járt*, ha valódi motivációja mozgatta. (Máskor nem.)

Volt növendékei ügyeinek intézése (akik valahogy mindig átkeltek a szigorú minisztériumi beléptetőrendszeren).

A Madách kávézó (mert kell egy hely, Karcsi az igazi polgár).

A Nyomorultak – amit mindenkivel megnézetett, főleg növendékeivel.

Gyerekek – mindenkiéi –, a gyerek szent. Csak emiatt láttam/ láttuk sírni.

Sose bírálni őket, hanem megmutatni, saját példáján is, hogyan lehet másképp csinálni.

Saját gyerekei, akiket nagyon szeretett, és akikre büszke volt.

A család – mint alapkötdés.

Csalóka, comme il faut külső, öltöny nyakendő (!!) stb. (Mintha szerep és egyben fal lenne a külvilág felé, de ő mit gondolt?) Megadta helyzetének a méltóságot – így tartotta, én például hiúnak mondtam, ez bántotta.

Karcsi, mint barlangász és barlangfelfedező.

Pszichológus akart lenni – nem tehetett, mégis *sikerült*.

Integratív személyisége – mindenkivel nyitott, volt, ez tudatos is volt nála.

Erőt adni az embereknek, gyerekvédelemben dolgozóknak, motiválni őket.

Mss. Marple és Karcsi – az analógiás gondolkodás két csúcsa.

A sokszor elmesélt sztorijai ...hányszor is? A hasonlóságok megtalálása az aktuális, éppen őt foglalkoztató üggyel.

És végül?

Az utolsó találkozásunk – március 15-én, a Petőfi téren. (Mindig ott volt – 1990. óta.) Összefutottunk. A frissen mosott-fésült ősz haja a tenisz után. Furcsa és más, mint addig. A szeme is nagyobb – tudta/tudtam, mi lesz másnap? Sietett haza, családi ebédre.

Soha nem léphetünk ugyanabba folyóba – amit gyakran mondott és hitte is.

És ő mégis belelépett – elküldték, de visszament a gyerekvédelembe. Nem tudott mást tenni, visszahívta a feladat – mi volt ez? Az érzelmek győzelme az ész felett? A

Sors próbája, hogy mégsem szabad visszalépni? Amit elbukott, hiszen ezért halt meg. Hol volt az intuíciód, Karcsi?

Ahol meghalt, a baleset színhelye Apostaghoz, az író Nagy Lajos szülőhelyéhez van közel. Nagy Lajos, a nehéz gyerekkorú, vívódó, de mégis erős férfi a kevés vonatkoztatási pont egyike volt számára.

A folyamatok (a folyók) mennek előre, tényleg nincs visszaút. És személyes motivációból, szerepemből adódóan továbbra is a gyermekvédelemhez kötődve úgy látom, hogy az a bizonyos szoftver (a munkában való személyesség, hitelesség, kompetencia, a humán fejlesztés) egyre fontosabbá válik a már több mint 10 éves törvényhez kapcsolódó ügyekben. Nem egyszerű, de korábban se volt az. Úgyhogy Karcsi, sajnos már nem veled, de nem nélküled – megyünk tovább. OK?

Kánnai Magdolna

